

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Självständigt arbete 15 hp

Föräldrars inställning till bildämnet

En undersökning om föräldrars inställning till bildämnet i grundskolan samt de estetiska programmen på gymnasiet

Författare: Robin Dalin och Mustafa Abdulrazak

Handledare: Jan Bäcklund

Examinator: Karin Larsson Eriksson

Termin: HT 22

Ämne: Bildpedagogik

Nivå: Grundnivå

Kurskod: 2BPÄ04

ABSTRACT

Föräldrars inställning till bildämnet

En undersökning om föräldrars inställning till bildämnet i grundskolan samt de estetiska programmen på gymnasiet

Parents attitude towards the art subject

Parents attitude about art education in primary school and the art programs at highschool

Antal sidor: 34

The aim of this essay is to find out how parents with children in primary school feel about the art subject. The essay also includes whether the parents are aware of the art subject's purpose according to the curriculum and how they feel about the art related programs available at high school. The chosen methods to collect the parent's answers are interviews and surveys. The socio-cultural theory is the basis for the theory chapter, due to its focus on different socio-cultural groups. This can be of good use for this essay since the parents come from different socio-cultural groups.

The essay's results are based on 103 survey responses and three interviews with unknown individuals - all of whom have children in primary school. The results conclude that a slight majority of the parents who had a positive attitude towards the aesthetic subjects also has an education at university level. The parents who themselves did not like visual arts in primary school or opposed the subject, lacked a university education to some extent or were in most cases educated in natural science fields such as nurses and doctors.

Keywords: Parents, art subject, opinion, high school, education, primary school

Postadress
Linnéuniversitetet
Pedalstråket 13
392 31 Kalmar

Gatuadress Pedalstråket 11

www.lnu.se

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	<i>Bakgrund</i>	1
1.2	<i>Syfte</i>	4
1.3	<i>Frågeställning</i>	4
1.4	<i>Tidigare forskning</i>	5
1.4.1	Från traditionell till nyare läroplansforskning	5
1.4.2	Bildämnet genom historien	6
1.4.3	Ämneskonceptioner inom bildämnet	7
1.5	<i>Teori</i>	8
1.6	<i>Metod</i>	9
1.6.1	Enkät	9
1.6.2	Intervjuer	10
1.6.3	Etiska riktlinjer	11
1.6.4	Källor och källkritik	12
2	Resultat	12
2.1	<i>Enkätresultat</i>	12
2.2	<i>Intervjuresultat</i>	17
2.3	<i>Analys av resultat</i>	21
3	Diskussion	24
3.1	<i>Framtida forskning</i>	26
4	Sammanfattning	27
5	Referenser	28

1 Inledning

Bildämnet i grundskolan känns lite som surströmming - antingen älskar man det eller så hatar man det. Under vår VFU på en högstadieskola fanns det några få elever som älskade bild men majoriteten tyckte det var en meningslös lektion. Ofta påstod elever att de inte tänkte göra uppgifterna då de ”ändå inte skulle bli konstnärer”. I kursplanen för bild i åk 7–9 Lgr 22 finns det inte någon punkt som påstår att eleverna ska lära sig att bli konstnärer (Läroplanen i bild, Lgr 2022 s.29–32)

Det känns som att det råder en stor missuppfattning med bildämnets syfte i dagens skola. Självklart förväntar sig nog ingen att elever från förskolan upp till nionde klass ska sitta och läsa igenom varje ämnes kursplan, syfte och innehåll. Några som däremot kanske borde ha koll på det är elevernas föräldrar. Vet föräldrar varför man läser bild i skolan idag och förstår föräldrarna syftet? En förutfattad mening vi har som studenter är att både föräldrarna och deras barn delar en ovisshet om bildämnets vikt i dagens samhälle. Är det så att de flesta fortfarande tror att bilden är ett hantverksämne till för att utbilda konstnärer och ritsningstecknare.

Enligt ett nyhetsinlägg från SVT (2017) nämns det om de fördomar som råder kring de estetiska ämnena. En av fördomarna är den att estetiska program inte leder till högskolebehörighet - vilket de gör. Råder det ett missförstånd om att de estetiska ämnena är högskoleförberedande?

1.1 Bakgrund

För att förstå den här uppsatsens innehåll är det viktigt att känna till lite om bildämnets historia samt hur det utvecklats. Vi kommer inte gå längre tillbaka än 150 år då fokuset ska ligga på svenska skolan och inte lärlingsundervisning som var vanligt ännu längre tillbaka. Litteraturen som används till detta kapitel är antologin *Tidsbilder: perspektiv på skola*

och bildskapande under 150 år (Lind, Hasselberg och Köhlhorn 1992, s 11–24).

Kapitlet "Från linjearrättning till bild" som har använts är skrivet av Gunnar Åsén.

Under början av 1800-talet började teckningsundervisningen etableras i skolorna i Sverige. På den tiden hette ämnet "teckning" (Lind, Hasselberg och Köhlhorn 1992, s 11–24). Det drogs en tydlig linje att skoltecknandet inte var desamma som det konstnärliga tecknandet. Att kunna teckna sågs snarare som en viktig del av allmänbildningen, teckning skulle vara något för alla – inte bara konstnärer. Syftet var att eleverna skulle träna sin iakttagelseförmåga och ögats förmåga att se riktigt. Ofta fick eleverna utgå ifrån geometriska figurer eller följa prickar på ett papper och på så vis få fram figurer som läraren visade steg för steg. En känd metod från den här tiden är Stuhlmans metodik som skulle bidra till att eleverna blev disciplinerade och noggranna inför arbetslivet. Under 1900-talet började synen på barns teckningar förändras på grund av den framväxande psykologin. Psykologiskt intresserade började göra studier på barns teckningar för att bland annat se utvecklingsmönster hos människor. Det började även växa fram olika utvecklingsstadieteorier (Löfstedt 2004, s.7). Viktor Lowenfeldts stadieteori kan vara den mest kända. Den består av klotterstadiet, det förschematiska stadiet, schemastadiet, begynnande realism, det pseudonaturalistiska stadiet och puberteten. Syftet med stadieteorierna var helt enkelt att försöka se likheter mellan barns teckningar i olika åldrar och se om de följde samma mönster (Lind, Hasselberg och Köhlhorn 1992, s 11–24). Samtidigt i skolan hade arbetsskolepedagogiken stort inflytande. Där krävdes det inte längre att barn i för låg ålder skulle teckna av korrekt då de enligt stadieteorierna ännu inte var mogna för det. Teckningsundervisningen hade även bytt inriktning från att vara ett allmänbildande och yrkesförberedande ämne till att vara ett uttrycksmedel för eleverna.

På 1950–60-talet fick den fria metodiken sitt genombrott i Sverige. Nu var det fokus på att ett barns målning aldrig kunde vara fel. Barnen skulle absolut inte begränsas, ju större papper och färggladare målningar desto bättre. Pedagogerna skulle inte lägga

sig i vad eleverna målade för något utan bara finnas där som hjälp om någon elev kört fast. Enligt undersökningar lever det fria skapandet fortfarande kvar i bildundervisningen i framför allt låg och mellanstadiet.

Teckningsundervisningens namnbyte till bild framkommer i Lgr 80. Där framgår det tydligt att bildämnet numera är ett språkämne där bildspråket lyfts fram som ett viktigt kommunikationsmedel. Denna förändring händer i och med det snabbt växande mediasamhället som nu mer är fullt av tv-serier, filmer, tidningar och så vidare.

Enligt den senaste läroplanen, Lgr 22 står det följande om bildämnets syfte: undervisningen i ämnet bild ska ge eleverna förutsättningar att utveckla sin förmåga att kommunicera med bilder, skapa bilder, utveckla idéer samt analysera samtida och historiska bilders innehåll (Läroplanen för bild, 2022 s.29–32).

Ingenstans står det att bildundervisningen ska ge eleven förutsättningen att bli konstnär men fortfarande är det något som vi lärarstudenter ofta få höra på våra praktikplatser av elever som inte gillar ämnet. ”Jag ska ändå inte bli konstnär”. Ett annat ämne som kommer beröras i denna uppsats är föräldrars åsikt om deras barns gymnasieval. Inför gymnasievalet finns det en del föräldrar som ställer sig negativ till att deras barn vill läsa ett estetiskt program. En spekulation kring varför det är så kan vara att det råder okunskap kring de olika ämnenas betygsvärde. I grundskolan räknar man inte med betygspoäng utan för att kunna söka till gymnasiet krävs godkänt i svenska, matte och engelska samt godkänt i 9 andra ämnen. I gymnasiet börjar man istället räkna betygspoäng. Här är det alltså vilket betyg man får som ger poäng, inte vilken kurs man får betyg i. Om ett barn som gillar bild då väljer att läsa bild och formgivning och får A i alla bildkurser kommer dessa A:n väga lika tungt som A i naturvetenskapliga kurser. A i bild på gymnasiet ger alltså mer poäng än ett C i matematik eller B i engelska. Därför kan det vara bra att låta sitt barn läsa någonting hen är intresserad av istället för att övertala hen att läsa samhällsprogrammet i tron att det underlättar för framtida högskolestudier.

Några av de viktigaste källorna för den här uppsatsen är de olika läroplanerna för bildämnet. För att kunna förstå bildens syfte i skolan är det ett måste att läsa igenom läroplanen. De olika läroplanerna fungerar i skolan som styrdokument som visar läraren hur och vad hen ska lära ut. Därför måste en lärare alltid konsultera läroplanen innan hen ger ut uppgifter för att försäkra sig om att det man lär ut är korrekt. Den senaste läroplanen kom ut 2022 (Lgr 22) och i den framgår alla ämnens syfte vilket ökar förståelsen hos föräldrar, lärare och elever om varför de olika ämnena existerar och lärs ut. Precis som poliser följer vissa dokument för att kunna utföra sitt jobb måste läraren följa sina.

Bildämnet beskrivs enligt Lgr 22 som ett kommunikativt ämne vars främsta syfte är att ge eleverna förståelse för bildanalys av samtida och historiska bilder samt förståelsen av bildspråk. Självklart ingår även bildskapandet men det är inte det enda som ingår längre till skillnad från tidigare bildundervisning.

1.2 Syfte

Syftet med denna undersökning är att försöka ta reda på vad föräldrar till elever i grundskolan har för inställning till ämnet bild, även att försöka se ett samband med föräldrarnas utbildning och inställning. Har en förälder som studerat på högskola en större förståelse för bildämnet än en förälder som saknar högskoleutbildning eller tvärtom? Det är dessutom undersökningens ambition att försöka besvara frågan huruvida föräldrarna ställer sig positivt eller negativt till om deras barn vill läsa ett estetiskt program på gymnasiet och hur den inställningen eventuellt hänger ihop med föräldrarnas utbildningsbakgrund.

1.3 Frågeställning

Den här uppsatsens frågeställningar är:

- Vad har bildämnet för status hos föräldrar till barn i grundskolan?
- Hur är föräldrar medvetna om bildämnets syfte enligt läroplanen?

- Hur påverkar föräldrarnas utbildningsbakgrund deras inställning om ämnet bild?

1.4 Tidigare forskning

1.4.1 Från traditionell till nyare läroplansforskning

Då den här uppsatsen till viss del vilar på läroplanen i bild (Lgr 22) är det relevant att ha med tidigare läroplansforskning för att förbättra förståelsen hos läsaren. Eftersom en av rapportens frågeställningar är att ta reda på om föräldrar har förståelse till bildämnets syfte är den här tidigare forskningen relevant då den undersöker läroplansforskning.

Enligt Göran Linde (2012 s.11–12) har intresset för vilka ämnen man ska ha med i läroplanen fram till 1960-talet letts av värdet och användbarheten som ämnet har i förhållande till samhället. Diskussioner kring läroplanen har reglerats utefter de krav som finns i samhället. Traditionell läroplansteori har brutit i granskandet av varför vissa krav genomsyrar skoldebatten och vem som har inflytande att framföra dem. På samma sätt har även uppmärksamheten brutit gentemot stoffurvalets påverkande faktorer. Detta innebär att läroplanen inte har tagit hänsyn till andra faktorer än de föreskrifter som regeringen har beslutat för Skolverket. I början av 1960-talet skedde ett skift i fokus mot undervisningens innehåll och vad som influerade det. Till skillnad från Elevers lärande och undervisning som traditionellt har studerats ur ett beteendevetenskapligt perspektiv som har sin grund i psykologi, så har stoffurvalet studerats från ett historiskt samt samhällsvetenskapligt perspektiv. Dessa forskningsområden har sedan tidigare alltid behandlats separat, men med ökningen av erfarenhetsbaserade klassobservationer och studier inom undervisningsförlopp så har dessa två forskningsområden bytts ut till en kombination av innehåll och undervisningsförlopp

1.4.2 Bildämnet genom historien

Den här tidigare forskningen är relevant då den berör bildämnets utveckling genom historien och hur bildämnets syfte ändrats i takt med samhällets utveckling. Det är viktigt att läsaren har förståelse för att bildämnets syfte idag inte är desamma som för 50 år sedan.

Bildämnets historia består av olika didaktiska metodiker. Nedan kommer en genomgång av de olika metodikerna i historisk ordning, där vi utgår från *Tidsbilder: perspektiv på skola och bildskapande under 150 år* (Lind, Hasselberg och Kühlnhorn 1992 s. 11–24, 26–32). Kapitlen som används är skrivna av Gunnar Åsén och Hasse Hansson.

Den första metodiken var Sthulmans metodik som var aktuell under 1850-talet när ämnet teckning först infördes i skolan. Metodiken gick ut på att eleverna skulle utgå ifrån punkter, dra streck och teckna så likt originalbilden som möjligt.

Svårighetsgraden ökade i takt med elevernas åldrar. Läraren var väldigt auktoritär och eleverna skulle teckna det som läraren bestämt att de skulle.

Den andra metodiken var Arbetsskolan som trädde i kraft runt 1900-talet.

Utvecklingsteorier och utvecklingsstadier hade vid den här tiden börjat intressera forskare. Det ledde till att det blev ett större fokus kring elevernas utveckling och utbildningen skulle nu utgå ifrån barnens egen verklighet. Dessutom var det stort fokus kring det svenska samhället och nationalism. Bilder av den svenska naturen och djuren klädde väggarna i klassrummen. Undervisningen var också könsindelad där flickor fick teckna mönster till kläder och pojkarna fick teckna ritningar och snickarmönster (1992 s. 11–24, 26–32).

Den tredje metodiken var den fria metodiken som slog igenom i mitten av 1900-talet. Under de tidigare metodikerna skulle eleverna följa en lärare eller teckna efter strikta regler. Nu var det istället fokus på att eleverna skulle få uttrycka sig fritt. Den fria

metodikerna hänger ihop med modernismen som blev som starkast under 1900-talet. Syftet med den fria metodikens bildundervisning var att eleverna fritt skulle få måla vad de ville, hur stort som helst och med hur mycket färg de ville. Lärarens roll gick ut på att finnas där som en stöttepelare om någon elev behövde hjälp. De skulle inte ifrågasätta någon elevs bild utan fritt låta barnen uttrycka sig abstrakt i färg och form. Den sista metodiken är den polariserade metodiken som är aktuell i dagens bildundervisning. Den är en reaktion på den fria metodiken och ett resultat av mediasamhällets utveckling. Den polariserade metodiken har ett större fokus på bildanalys men också på bildspråk och semiotik (1992 s. 11–24, 26–32).

1.4.3 Ämneskonceptioner inom bildämnet

Den här tidigare forskningen har utifrån rapportens syfte och frågeställningar ansetts vara relevant, eftersom artikeln berör estetiska ämnens konceptioner i skolan och bland lärare.

Professorn i pedagogik och bilddidaktik Anders Marner förklarar i den vetenskapliga artikeln "Professionalisering av estetiska ämnen – några problem och förslag" (2006 s.4–7), att de estetiska ämnena alltid försökt definiera sig som skolämnen. Estetiska ämnen som bild och slöjd har saknat tydliga beskrivningar och formuleringar vad det gäller ämnens syfte och uppgifter. I artikeln tar författaren upp MÅS – projektet där Skolverket studerade estetiska ämnens kursplaner. Projektet visade att estetiska ämnens kursplaner oftast framstår som allmänna och ospecifika.

Bildämnets kursplan innehåller spår av äldre ämneskonceptioner. Marner lyfter upp begreppet "estetiskt-praktiskt ämne" genom de olika läroplanerna i Sverige och påstår att begreppet inte har använts i läroplanerna sedan Lgr 69, ändå använder fortfarande 45% procent av bildlärarna begreppet. Användningen av begreppet "estetiskt-praktiskt ämne" bland bildlärare framhäver ett mer konstnärligt perspektiv med fokus

på hantverk aspekten av bildämnet. Detta stämmer inte överens med senare läroplaner som har ett mer kommunikativt perspektiv på bildämnet.

Marner presenterar även problem med nyare kursplaner där han lyfter fram att äldre konceptioner inom bildämnet inte alltid ersätts med nya, istället läggs nya delar till i den gamla kursplanen. Detta resulterar till ett stofffrängsel som gör det svårare att definiera ämnets primära ändamål.

Marner lyfter även fram perioden från 1950-talet till 1960-talet som en anledning till de äldre ämneskonceptionerna inom de estetiska ämnena. Under den här perioden sågs förmågan till skapande som någon man föds med. Barnets personliga uttryck var i fokus och man såg bildämnets skapande aspekt som avkopplande och terapeutiskt. Marner kallar denna typ perspektiv på bildämnet för ”fritt skapande”-doktrinen och anser att det fortfarande finns spår av detta bland tidigare lärare och speciellt hos skolledare.

1.5 Teori

Den här uppsatsen grundas på den sociokulturella teorin. Forskaren och psykologen Roger Säljö skriver i boken *Lärande: en introduktion till perspektiv och metaforer* (2015 s. 93–97) att Upphovsmannen till det sociokulturella perspektivet är Lev Vygotskij. Vygotskij verkade i Ryssland under samma period som den ryska revolutionen ägde rum. Han intresserade sig för hur lärande och utbildning skulle utforma sig under de nya omständigheterna efter revolutionen. År 1925 presenterade Vygotskij sin avhandling i psykologi *The Psychology of Art*. Utgångspunkten var den som tidigare nämnt att människan är en social varelse som inte går att studera med endast biologi. Vi lär oss som barn vad som är rätt och fel, hur man gör olika saker och hur man pratar. Men beroende på vilken social kultur vi växer upp i lär vi oss olika saker, normer eller åsikter. Sociokulturella grupper behöver inte enbart grunda sig i land och ursprung utan även normer och sociala grupperingar.

Enligt Säljö (2015 s.93–97) kommer alla från olika sociokulturella grupper. Till exempel pratar svenskar och danskar inte samma språk och det är en sociokulturell skillnad. Däremot har Sverige och Danmark kanske inte lika stor skillnad som Sverige och Nordkorea. De sociokulturella skillnaderna finns inte bara mellan olika länder. Skillnaderna kan finnas i samma städer och områden i samma land.

Ytterligare en aspekt som bör nämnas är den socioekonomiska bakgrunden. Enligt statistikmyndigheten.se är det utifrån den socioekonomiska bakgrunden som man kan undersöka hur utbildning, yrke och ekonomi spelar in på inställningar och åsikt.

Eftersom den här rapporten vill undersöka föräldrars inställning till bildämnet utefter utbildningsbakgrund används även det här perspektivet till viss del.

Utifrån ett socioekonomiskt perspektiv handlar det om ekonomiska förutsättningar, utbildningsbakgrund och så vidare. Den socioekonomiska skillnaden som kommer ha störst fokus i den här uppsatsen är utbildningsbakgrunden hos föräldrarna.

1.6 Metod

1.6.1 Enkät

Den största insamlingen av information till den här uppsatsen har varit en enkät som är gjord via Google Forms. Enkäten har sedan skickats ut till föräldralistor på olika högstadieskolor runt om i Sverige. Flera andra skolor runt om i Sverige kontaktades men gav inget svar. De flesta svaren har kommit från en högstadieskola i Ovanåkers Kommun.

Tack vare Google Forms kan de olika svaren analyseras med hjälp av olika diagram. Specifika svar som var av intresse kunde också analyseras för att se vad just den personen har svarat på de andra frågorna. Tack vare det kan vi som författare enklare dra en eller flera eventuella slutsatser om hur föräldrarnas utbildningsbakgrund påverkar deras inställning till bildämnet.

Enkäten som skickats ut har testats av fem föräldrar innan den gick ut till skolorna. Enkäten har en enkel struktur som gör den lätt att genomföra, detta för att undvika att föräldrarna tröttnar eller inte orkar göra klart. När det kommer till enkäter är det viktigt att ha i åtanke att svarsalternativen är tydliga och enkla att förstå. Det kan till exempel vara svårt att veta vad ”ganska mycket” betyder. Därför har vi gjort frågor med max fyra tydliga svarsalternativ. (Bell, 2005 s.137–147). Enkätens frågor besvaras antingen med ett positivt, negativt eller neutralt svar förutom de sista frågorna som handlade om utbildningsbakgrund. Enkäten är fri från ledande frågor för att undvika att föräldrar ska försöka svara så som de tror att vi vill att de ska svara.

Enkäten bestod av sex obligatoriska frågor samt en fråga där föräldrar frivilligt kunde skriva in exakt utbildning. De sex obligatoriska frågorna var alternativfrågor där endast ett alternativ kunde väljas förutom fråga sex som hade flera alternativ. Den sista frivilliga frågan var en verbal/öppen fråga där föräldrarna frivilligt kunde skriva in sin utbildning.

När mailet skickades ut till skolorna framstod det i mailet att enkäten skulle användas som material till vår c-uppsats, vilket universitet den skrevs på, att enkäten var anonym samt kontaktuppgift i form av e-post.

1.6.2 Intervjuer

Eftersom enkäten endast består av enklare och ytligare frågor kommer informationen därifrån förstärkas med intervjuer. Intervjuerna kommer vara delvis styrda och utgå från ett antal frågor. Därefter är tanken att utveckla ett samtal om bildämnet.

För att formulera bra och givande frågor till intervjuerna har vi utgått ifrån Ahrne och Svensson (2022 s. 40–57). I boken beskrivs hur frågor ska ställas samt formuleras för att få ett djupare samtal än bara kortare svar. Intervjuerna kommer ske ansikte mot ansikte för att lättare kunna tolka och observera den intervjuade. Några intervjuer via Zoom, Skype eller e-post kommer alltså inte finnas med i den här uppsatsen.

Ljudet från intervjun kommer spelas in så informationen lättare kan tas tillvara. Efter uppsatsen är färdig kommer dessa ljudfiler att tas bort. Ljudfilerna kommer heller inte att publiceras eller innehålla den intervjuades namn för att säkerställa att de etiska riktlinjerna följs.

Tre anonyma personer har intervjuats för den här uppsatsen. Det var för oss författare viktigt att de var okända för att minska risken att de ändrade sina svar för att tillfredsställa oss. Informanterna har varit vänners vänner. Inför intervjuerna har informanterna blivit informerade om de etiska riktlinjerna som följs samt att deras svar kommer ligga till grunden för den här uppsatsen.

Som tidigare nämnt kommer frågorna endast stå som grund och syftet är att utveckla ett samtal om bildämnet syfte och deras åsikt. Vi är medvetna om intervjuemetodens styrkor och svagheter. Vi kan inte ta för givet att personerna som intervjuats tycker som de säger eller uttalar sig helt sanningsenligt. Däremot kan intervjuerna samla in de intervjuades språkbruk, normer och emotioner. Intervjuerna fungerar ofta som komplement till observationer, lika så i den här uppsatsen (Ahrne och Svensson 2022 s. 40–57). Majoriteten av det insamlade materialet kommer från enkäten men för att komplettera det materialet fungerar intervjuer väldigt bra. På så vis kan vi få svar på frågor som inte var med i enkäten eller som fick otydliga svar.

1.6.3 Etiska riktlinjer

Den här uppsatsens information kommer till majoriteten ifrån en enkätundersökning samt tre intervjuer. Därför kommer de etiska riktlinjerna från Etiska Vetenskapsrådet att följas. De människor som har deltagit i intervjuer samt svarat på enkäten förblir helt anonyma. De namn som går att läsa i uppsatsen är efterkonstruerade namn. Uppsatsen kommer heller inte publiceras någon annanstans än på Diva. Inför intervjuerna har de etiska riktlinjerna tydligt framgått så alla medverkande känner sig trygga att deras uppgifter inte kommer ut. Lika så informerar vi om inspelningen och

om att den kommer tas bort efter det att uppsatsen är färdigskriven. Alla människor som deltagit i enkäten och intervjuerna är över 18 år. Inga barn vad vi är medveten om har svarat på enkäten då den endast skickats till föräldrarnas mail.

Vi är medveten om att människorna som har intervjuats kan ha svarat annat än sanningen för att tillfredsställa oss som lärarstudenter. Vi har valt att hålla vår studieinriktning hemlig för att inte göra det självklart att vi studerar till bildlärare för att minska risken att ändra informanternas svar.

1.6.4 Källor och källkritik

Källorna som använts är till majoriteten böcker och vetenskapliga artiklar som är relevanta för forskningen. För att komplettera viss information har en del Internetkällor använts. Dessa Internetkällor är alla trovärdiga. Vi är medvetna om att vissa Internetkällor kan vara politiskt vinklade, därför har endast statliga och myndighetskällor använts till exempel Sveriges television och Skolverket. Inga forumshemsidor eller politiskt vinklade hemsidor har använts som källor. Läroplanen har använts som en utgångspunkt för att ta reda på bildämnets syfte och innehåll i grundskolan. Läroplanen i sig bygger inte på tidigare forskning förutom tidigare läroplaner. Det som finns i läroplanen bestäms av regeringen enligt Skolverket.

2 Resultat

2.1 Enkätresultat

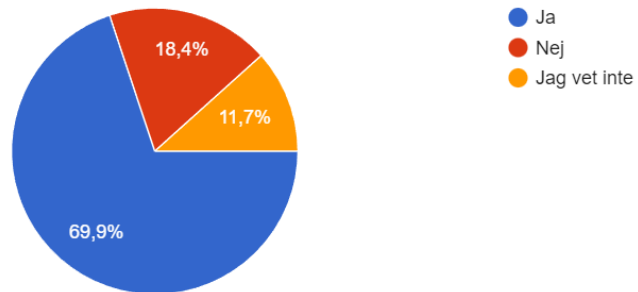
Nedan finns det bifogade bilagor på enkätens resultat sammanfattade i cirkeldiagram.

Fråga 1:

Anser du att bild är ett viktigt ämne i grundskolan?

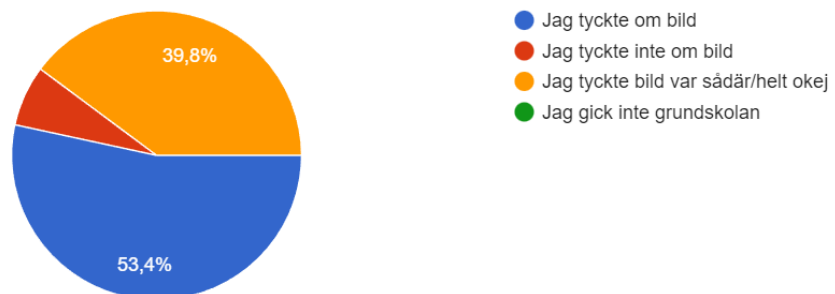
103 svar

Fråga 2:

Vad tyckte du om bildämnet när du gick i grundskolan?

103 svar

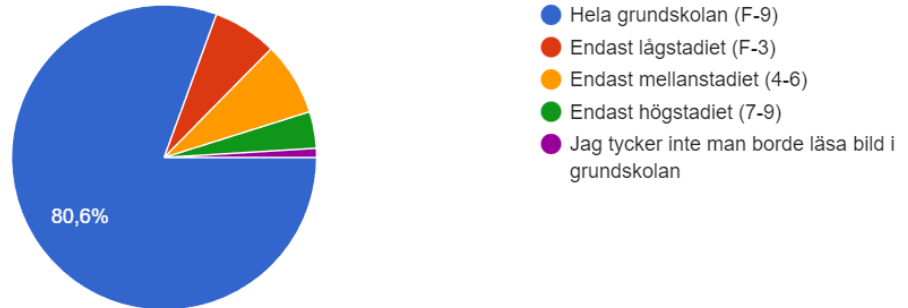

Fråga 3:

I vilka årskurser tycker du man ska läsa bild?

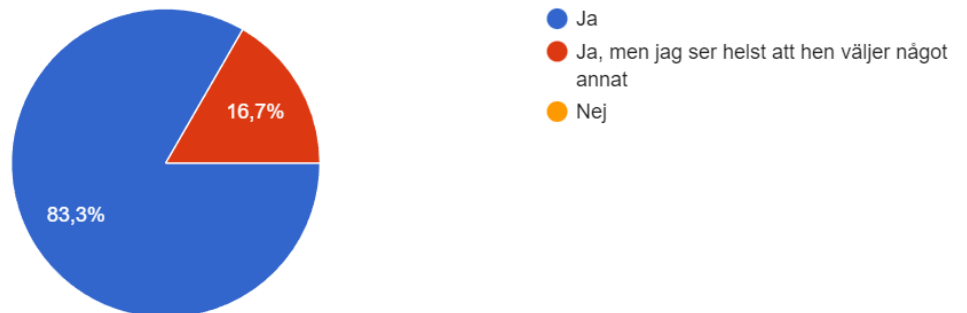
103 svar

Fråga 4:

Hade du varit okej med att ditt barn hade velat läsa ett estetiskt program på gymnasiet?

102 svar

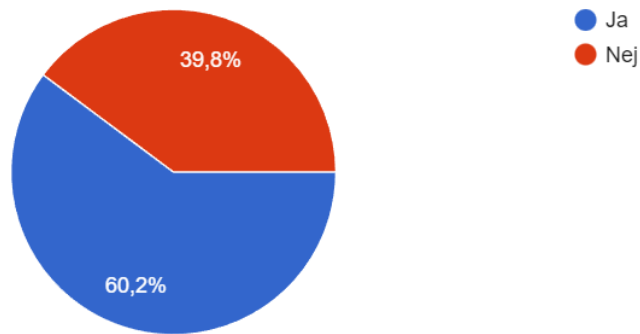

Fråga 5:

Har du någon utbildning på högskolenivå?

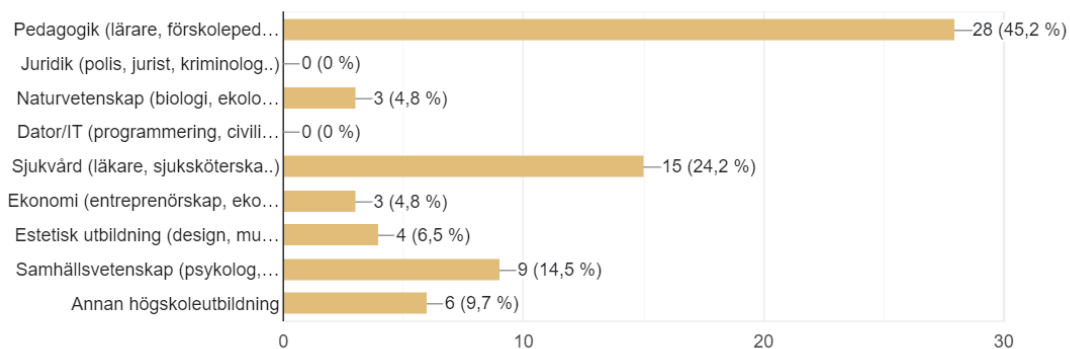
103 svar

Fråga 6:

Om du svarade ja på förra frågan, vilken inriktning hade dina studier?

62 svar

Som vi kan se ställer sig de flesta föräldrar sig positivt till bildämnet. Majoriteten som svarat på enkäten har också någon form av högskoleutbildning. Det intressanta nu är att jämföra de enskilda svaren med varandra för att få fram ett möjligt resultat. Redan nu kan man se en överväldigande positiv inställning till bildämnet men har de föräldrar som svarat positivt någon högskoleutbildning eller inte?

Till en början kan fokuset ligga på den första frågan om huruvida bildämnet är viktigt i grundskolan eller inte. De flesta har svarat ja men det är också ett flertal som svarat

”nej” eller ”jag vet inte”. För att ta reda hur deltagarna i enkäten har svarat exakt behöver man gå in på individuella svar. Av 103 deltagare har 19 personer svarat att de inte tycker att bildämnet är viktigt. Av 19 personerna har 9 stycken utbildning på högskolenivå. På den här frågan verkar det alltså inte som att högskoleutbildning påverkar åsikten om bildämnet. Ett intressant uppmärksammande dock var att personerna med högskoleutbildning hade till majoritet läst till sjuksköterska eller samhällsvetare. När det kommer till personerna som svarade ”jag vet inte” var det blandat mellan utbildade och outbildade. Det svaret som stack ut mest var personen som inte visste om bildämnet var viktigt men som hade läst rektorsprogrammet och då högst troligen jobbar som rektor. De som svarade ”ja” hade till mestadels högskoleutbildning men det beror antagligen på att majoriteten som svarade på enkäten hade det.

När det kom till nästa fråga som handlar om föräldrarnas egen åsikt om bildämnet var det lite blandad kompott. En detalj var att de sju som inte tyckte om bildämnet hade till majoritet svarat ”nej” eller ”jag vet inte” på huruvida bildämnet var viktigt i grundskolan. Dessutom hade bara en av de sju som inte tyckte om bildämnet en högskoleutbildning. De övriga som hade svarat att de tyckte om bildämnet eller att det var helt okej hade till majoritet svarat att de tyckte bildämnet var viktigt.

På fråga tre så var det en solklar majoritet som ansåg att bildämnet bör läsas genom hela grundskolan. Några få tyckte att bildämnet endast skulle läsas i vissa årskurser. Den enda personen som helt ställde sig emot bildämnet tyckte heller inte bild var viktigt, gillade inte själv bild i skolan samt saknade högskoleutbildning.

Fråga fyra hade tre svarsalternativ det tredje alternativet hade ingen svarat på. Frågan handlade om hur vida föräldrar tyckte det var okej eller inte att deras barn ville läsa ett estetiskt program på gymnasiet. Återigen har vi en majoritet på ett av svaren. Hela 83,3% av föräldrarna ställde sig positivt till att deras barn ville läsa ett estetiskt

program medan 16,7% var okej med det men helst såg att deras barn valde något annat. Av de 16,7% saknade tre fjärdedelar högskoleutbildning och resterande fjärdedel hade utbildning inom antingen pedagogik eller sjukvård.

De två sista frågorna handlade om föräldrarnas utbildningsbakgrund snarare än deras inställning till bildämnet. En svag majoritet av föräldrarna hade utbildning på högskolenivå. Utbildningen som flest hade läst var inom pedagogik - alltså lärare, förskolepedagog med mera. På andra plats kom utbildningar inom sjukvård och på tredje plats kom utbildning inom samhällsvetenskap. Ingen hade läst utbildning inom juridik eller dator och IT. Däremot har en av föräldrarna svarat ”annan utbildning” och skrivit civilingenjör, trots att detta fanns som utbildningskategori under dator och IT.

2.2 Intervjuresultat

Nedan följer resultaten av tre intervjuer. Personerna som intervjuats jobbar inte inom skolvärlden och känner inte till vår studieinriktning.

Intervju nummer 1

Fredrik, man, 50 år.

Utbildning och jobb?

Jag jobbar som It-tekniker. Framst jobbar jag med personalens datorer om de till exempel inte skulle starta eller på något vis ha gått sönder. Men det är också upp till mig att se till att vårt WIFI fungerar som det ska och att alla skrivarna fungerar. Jag fungerar som en vaktmästare fast för tekniken kan man säga.

Jag har ingen utbildning på högskolenivå utan det är framför allt eget intresse som fått mig att bli It-tekniker. Plus några strökurser som arbetsförmedlingen betalade för under 90-talet när IT plötsligt blev stort.

Vilket tycker du är det viktigaste ämnet i grundskolan?

Nu kanske jag är partisk och väljer det som jag hade lättast för och inte det som jag kanske tror är viktigast men jag kommer ändå säga matematik. Utan matematik kan man inte lägga upp någon budget eller räkna ut kostnader för boende och mat.

Vad tycker du om bildämnet?

Jag tycker väl det är helt okej! Kul att barnen får testa på att måla om de inte skulle ha möjlighet att göra det hemma.

Tyckte du om bild när du gick i skolan?

Jag tyckte inte om bild alls. Jag tror att min vänstra hjärnhalva är underutvecklad för jag har aldrig förstått mig på det där med de estetiska ämnena. För visst är det så att ena hjärnhalvan är kreativ och den andra är mera matte och teknik? Jag är dock inte säker vilken halva som är vilken...

Varför tror du eleverna läser bild?

Oj du, jag har ingen aning. Men jag gissar att det är som jag sa innan att eleverna ska få en möjlighet att testa på olika ämnen. Precis som de läser musik för att få testa olika instrument får de kanske testa att måla för att se om konst skulle vara något för de? Men vad som står i läroplanen vet jag inte men jag gissar väl att det är betydligt mer syfte än det jag säger nu.

Vad hade du tyckt om att ditt barn skulle vilja läsa ett estetiskt program på gymnasiet?

Det har jag absolut ingenting emot. Min fru har ju den estetiska sidan så om mina pojkar skulle vara estetiskt lagda hade jag köpt att de hade fått det ifrån henne. Nu är de inte så kreativa men de får ändå välja va de vill inför gymnasiet. Det är ju deras framtid och inte min som gäller där.

Intervju nummer 2.

Joanna, kvinna 38 år

Utbildning och jobb?

Jag har en kandidatexamen i ekonomi och är idag en egenföretagare som har en egen klädbutik, mina dagliga uppgifter består av budgetering, lagerhantering, marknadsföring och försäljning och såklart som en ensamstående mamma så ingår att ta hand om barnen.

Vilket tycker du är det viktigaste ämnet i grundskolan?

Eftersom jag har studerat ekonomi, så tycker jag att matematik är det viktigaste ämnet. Matematik är flexibelt och används idag inom alla utbildningar och yrken. Sen är det ju så klart engelska som är andra viktigast, för att få arbetsmöjligheter utanför Sverige.

Vad tycker du om bildämnet?

Jag tycker att bildämnet alltid har varit flummigt. Under min skolgång var det mycket att man fick måla fritt eller teckna. För min del känner jag att jag inte har fått någon nytta av bildämnet. Däremot verka bildämnet annorlunda idag, mina barn har under enstaka tillfällen fått bildläxor. Jag kan inte säga att bildämnet är viktigare än kärnämnen, men det är betydligt viktigare idag än vad det var under min skolgång.

Vad menar du med viktigare?

Det jag menar är att, idag har vi betydligt flera jobb som kräver kreativitet och bildämnet kan vara något som främjar kreativt tänkande.

Tyckte du om bild när du gick i skolan?

Under min skolgång hade jag inget emot bildämnet, det var ganska kul att få måla fritt, men som jag nämnde tidigare så känner jag inte att det gav någon nytta utan jag såg bildlektionerna som extra rast.

Varför tror du eleverna läser bild?

Jag har ingen aning men om jag skulle gissa så skulle jag säga, att det får eleverna att använda både den teoretiska hjärnhalvan och den kreativa. Sen finns det ju säkert elever som är konstintresserade i skolan som får tillgång att vidareutveckla deras kunskaper i bildämnet.

Vad hade du tyckt om att ditt barn skulle vilja läsa ett estetiskt program på gymnasiet?

Jag hade inte haft något problem om mina söner ville gå ett estetiskt program. Jag tycker att alla program är väldigt breda och det är det viktigaste för mig och mina barn. Jag vill att de ska kunna vara flexibla. Jag har själv gått ett naturvetenskapligt program men jag blev ändå ekonom och jag vill att mina barn ska ha samma möjlighet välja.

Intervju nummer 3

Peter, man 36 år

Utbildning och jobb?

Jag är en diplomerad personlig tränare och kostrådgivare och har jobbat inom branschen i snart 15 år. Jag har inte studerat på universitet utan valde istället att gå enstaka kurser.

Vilket tycker du är det viktigaste ämnet i grundskolan?

Jag tycker att det viktigaste ämnet är matematik. Matematik är ett universellt språk som alla kan förstå dessutom är vårt samhälle byggt av matematik.

Vad tycker du om bildämnet?

Jag tycker att bildämnet är kul men det kan vara svårt att ta det seriöst.

Varför anser du att det är svårt att ta det seriöst?

För mig handlar det mycket om att man inte riktigt läser eller skriver. Att det inte finns tydliga mål på vad det är man ska lära sig är något jag tyckte var oklart. Sen är det ju ganska svårt att få ett bra betyg, till skillnad ifrån andra ämnen så krävs talang för att man ska vara bra på bild.

Tyckte du om bild när du gick i skolan?

Jag var inte riktigt bra på bild men jag tyckte att det var kul att få måla. Det kändes som ett tillfälle där man kunde måla och umgås med klasskompisarna.

Varför tror du eleverna läser bild?

Jag vet inte riktigt, själv tycker jag det är meningslöst då jag själv inte har någon användning av det idag. Men jag tror att bildämnet finns för att barnen ska få ett tillfälle att uttrycka sig själv. Jag ser det som ett tillfälle att förminska stressen som andra ämnen som matte, engelska och svenska skapar.

Vad hade du tyckt om att ditt barn skulle vilja läsa ett estetiskt program på gymnasiet?

Jag hade inte velat att mina barn går på ett estetiskt program. Konstindustrin är väldigt osäker och det är väldigt svårt att få jobb. Jag har själv tagit den osäkra vägen inom träningsbranschen och försökt skaffa jobb utan utbildning, men det så bra så jag var tvungen att ändå skaffa mig ett diplom för att bli anställd. Men om jag ser att någon av mina barn har talang så kommer jag nog att godkänna det.

2.3 Analys av resultat

Nedan följer en analys av resultatet från enkäten och intervjuerna. Den här uppsatsens frågeställningar var bland annat att ta reda på om föräldrars inställning till bildämnet påverkas av deras utbildningsbakgrund. Med inställning menar vi om föräldrarna är positiva eller negativa till bildämnet samt om de har förståelse för syftet enligt läroplanen. Enkätens resultat tar täten i det här analyskapitlet.

Utifrån enkäten gavs svaret att en svag majoritet av de föräldrarna som ställde sig emot bildämnet saknade högskoleutbildning. Däremot var det en så pass liten majoritet att vi inte kan räkna med det som ett helt säkert svar på frågeställningen. Från de svar som vi fick på enkäten ställde sig de flesta föräldrarna positivt till bildämnet. De flesta föräldrar ansåg att det var ett viktigt ämne i grundskolan samt att ämnet bör läsas genom hela grundskolan snarare än enstaka årskurser. Ingen förälder ställde sig heller emot att låta sitt barn läsa ett valfritt estetiskt program på gymnasiet. Dessa positiva svar från föräldrarna tyder på att de har en förståelse för bildämnets vikt. En spekulation kring föräldrarnas positiva inställning till de estetiska gymnasieprogrammen kan vara att de är högskoleförberedande. Inställningen hade antagligen kunnat vara negativ om de estetiska programmen inte gav högskolebehörighet.

Om vi jämför de svaren vi fick på enkäten med de tre intervjuerna kan vi se både likheter och skillnader. Två av de intervjuade föräldrarna (Fredrik och Peter) saknade högskoleutbildning och hade endast läst enstaka kurser utanför universitetet. Det som de hade gemensamt var att de hade svårt för bildämnet i grundskolan. Peter ställde sig också till stor del emot att låta sina barn läsa estetiskt program på gymnasiet, detta beror på en rädsla för att hans barn inte ska få några jobb eller utbildningar. Rädslan härstammar enligt intervjun från hans egna erfarenheter. Detta kan tyda på att fördomarna om att de estetiska ämnena inte leder till högskoleutbildning fortfarande finns kvar hos vissa föräldrar. Just de fördomarna lyftes i en artikel från SVT (2017) som nämndes i inledningen.

Tack vare de svaren får vi en lite starkare sannolikhet på att högskolestudier påverkar föräldrars åsikt. Det som alla tre intervjuade hade gemensamt var att de inte kände till bildämnets syfte. Alla tre har svarat att de inte vet och sedan försökt spekulera sig fram till ett syfte. Alla tre kom också fram till ett liknande syfte – att bildämnet är till för att eleverna ska få testa på att måla samt att konstintresserade elever ska få

utvecklas inom bildämnet. Att bildämnet skulle vara ett kommunikativt ämne menat för att förstå bildspråk i historiskt och samtida perspektiv var inte ett syfte som informanterna tänkte på. Här får vi ett tydligt svar på frågeställningen om huruvida föräldrar är medvetna om bildämnets syfte. Svaret är utifrån dessa tre personer ”nej, föräldrar är inte medvetna om bildämnets syfte”. Sedan krävs det självklart en mycket större undersökning för att få ett helt säkert svar. Ett nej från tre personer räcker inte för att få ett garanterat säkert svar.

I vissa fall kan föräldrarnas osäkerhet och okunskap stå i vägen för barnens vilja, till exempel Peter som inte ville att hans barn skulle läsa estetiska program på gymnasiet. Som tidigare nämnt grundade sig den åsikten i hans egen rädsla för att hans barn inte skulle kunna få högskoleutbildning på grund av gymnasievalet. Här går det att dra en koppling till fråga fyra i enkäten som handlade om just gymnasievalet. Frågan lyder ”hade du varit okej med att ditt barn hade velat läsa ett estetiskt program på gymnasiet?”. På den frågan hade majoriteten svarat ja, däremot hade en minoritet svarat ”ja, men jag ser helst att hen väljer något annat”. Kopplingen här är att minoriteten saknade till stor del högskoleutbildning. Det finns en möjlighet att de delar samma rädsla som Peter.

Ytterligare en aspekt som kan vara värd att ta upp är att föräldrarna som svarat på enkäten samt har blivit intervjuade inte läste samma bild som lärs ut i skolan idag. Bildämnet är precis som andra ämnen i skolan och förändras i takt med samhällets utveckling. Läroplanen i bild från 1969, 1980 och 2011 skiljer sig från varandra. Utifrån svaren på intervjuerna tyder det på att föräldrarna läste bild när den fria metodiken fortfarande dominerade bildundervisningen. Detta kan förklara varför de intervjuade föräldrarna ansåg bildämnet som en flummig lektion för avkoppling och umgänge. Det kan också förklara varför vissa föräldrar helst såg att deras barn inte läser estetiska program på gymnasiet - för deras koppling till bild är den som lärdes ut när de själva var barn.

3 Diskussion

En möjlig tolkning av enkätsvaren är att bildämnets värde enligt föräldrarna ligger främst i deras eget bildintresse snarare än utbildningsbakgrund. Tolkningen baseras på de två första frågorna i enkäten. Majoriteten som svarat att de tyckte bild var ett viktigt ämne också har svarat att de tyckte om bild när de själva gick i grundskolan.

Som tidigare nämnt kommer majoriteten av svaren på enkäten från Ovanåker kommun. Detta beror på kontakter i det området. En aspekt som kan diskuteras är gymnasieskolorna i området. De gymnasieskolor som ligger närmast till grundskolan som vi har fått svar ifrån är Hälsingegymnasiet Bollnäs, Voxnadalens gymnasium Edsbyn och Torbergsgymnasiet Bollnäs. Det som dessa tre skolorna har gemensamt är att samtliga saknar programmet bild och form. Det innebär att om något av barnen hade velat läsa bild hade närmsta gymnasiet legat i Gävle (Vasaskolan). De föräldrarna som svarade ”Ja, men jag ser helst att hen väljer något annat” på enkäten angående gymnasievalet kanske är påverkade av den långa distansen deras barn måste åka dagligen för att läsa den linje de vill? Det kan självklart också bero på de fördomar som finns kring bildämnet samt okunskap om att ämnet är högskoleförberedande eller att betygen i gymnasiet väger lika – oberoende programmets inriktning.

På grund av det geografiska urvalet i rapporten som endast uppmärksammar en grundskola i Ovanåker kommun så kan det vara en bristande faktor till rapporten. Med svar från flera skolor i Sverige hade ett bredare svar på frågeställningen kunnat ges. Värt att nämna är att de intervjuade föräldrarna kommer från olika geografiska platser i Sverige.

Under tidigare forskning finns det stycken som handlar om både bildämnets konceptioner och bildämnets historia. Den forskningen går att koppla till svaren på intervjuerna. Två av de intervjuade svarade att de uppfattade bildämnet som en flummig lektion som mest gick ut på att måla och umgås med klasskompisarna. Detta

tyder på att dessa två har läst bild när den fria metodiken fortfarande dominerade bildundervisningen. Trots att den fria metodiken var som störst kring mitten av 1900-talet menar Marner (2006 s. 4–7) att lärare fortfarande lär ut som under den fria metodiken, eller som han beskriver det – fritt skapande doktrinen. Bildämnet är som tidigare nämnt som alla andra skolämnen och förändras ständigt i takt med samhällets utveckling. Eftersom majoriteten av föräldrarna som svarade på enkäten kan ha haft en lärare som lärde ut den fria metodiken är det antagligen stor sannolikhet att de har en förutfattad mening att bildämnet fortfarande är likadant som när de läst bild – vilket inte stämmer enligt dagens läroplan i bild. Bildämnet räknas numera som ett språkämne som främst ska handla om analys och bildspråk men även en del bildskapande (Lgr 22). Om föräldrar inte är medvetna om att bildämnets syfte har förändrats är det stor risk att de tror att deras barn läser samma bild som de gjorde.

Tidigare har en koppling mellan föräldrarnas utbildningsbakgrund och deras inställning till bildämnet dragits. Flera aspekter som skulle kunna ge ett bredare resultat på frågeställningen kan vara föräldrarnas ekonomiska situation, invandringsbakgrund eller könsidentitet. På grund av den minimala tid som gavs att skriva denna rapport valde vi att endast fokusera på utbildningsbakgrund. Däremot hade det varit spännande att fortsätta forska i hur de andra aspekterna som nämndes ovan eventuellt skulle kunna påverka föräldrarnas åsikt om bildämnet. En av aspekterna som hade kunnat berika denna rapport är föräldrarnas ekonomiska situationer. Detta valdes bort på grund av samhällsnormer som gör det tabu att fråga helt okända människor om deras inkomst. Fler tankar kring framtida forskning går att läsa i sista kapitlet.

En koppling som kan ses mellan Marner (2006 s. 4–7) och enkätresultatet är den om ”fritt skapande”- doktrinen och den förmodade rektorn som svarade på enkäten. Enligt fritt skapande doktrinen skulle bildämnet vara en terapeutisk lektion för eleverna där de fick uttrycka sig fritt. Denna inställning till bild lever enligt Marner (2006 s. 4–7) kvar hos lärare men framför allt skolledare - alltså rektorerna. Detta kan förklara

varför rektorn svarade att hen inte visste om bildämnet var ett viktigt ämne eller inte, trots att detta borde vara något som en rektor har koll på.

3.1 Framtida forskning

Som tidigare nämnt finns det forskningsområden som vi gärna hade tittat djupare på men som fick gå åt sidan på grund av den lilla tid som gavs för att skriva. Ett första exempel på framtida forskning är att utgå ifrån andra sociokulturella grupper. Den här uppsatsen grundar sig i utbildningsbakgrunden hos föräldrarna. Andra utgångspunkter vi gärna hade undersökt är ekonomisk situation, bredare geografi, kön och invandringsbakgrund.

När det gäller ekonomisk situation hade det varit intressant att ta reda på om höginkomsttagare ser positivt eller negativt på bildämnet - eller om de snarare ser positivt på konst och inte bildämnet. Dessutom om det är någon skillnad i åsikt hos hög- och låginkomsttagare. Här kan teorier om finkultur lyftas in för att diskutera om bildämnet och konst hör samman eller inte samt om höginkomsttagare vill se sina barn arbeta inom den estetiska faktorn eller snarare betala för den.

Under diskussionskapitlet framgår det att den här uppsatsens material främst kommer från en och samma kommun i Sverige. Kommunen var Ovanåker kommun och ligger norr om Gävle. Att bara få svar på enkäten från en och samma geografiska plats kan vara bristande när det kommer till resultatet. Om vi hade fått svar från hela Sverige hade resultatet kunnat se annorlunda ut. Eftersom de som bor i Ovanåkers kommun kanske har helt andra åsikter i det här ämnet jämfört med någon som bor i Västra Götaland eller Blekinge. Ovanåker är en relativt glesbygd kommun jämfört med sydligare kommuner vilket kan göra att åsikterna varierar – eller är det bara en fördom mot norrländska mindre kommuner?

Kön och invandringsbakgrund är de två sista sociokulturella grupperna vi gärna hade undersökt närmare. Har män och kvinnor (mammor och pappor) olika åsikter om

bildämnet eller har de liknande åsikter? En framtida uppsats hade också kunnat undersöka om HBTQ-föräldrars åsikt om bildämnet är olika gentemot heterosexuella föräldrar. När det gäller invandringsbakgrund finns det en tydlig skillnad i åsikten om bildämnet. Det vore intressant att gräva djupare i svenska föräldrars och föräldrar från framför allt Mellanösterns åsiktsskillnader när det kommer till bild.

Som sagt är det svårt att få ett korrekt resultat av den lilla grupp människor som har svarat på enkäten och intervjuerna. Fler svar från andra delar av Sverige hade givit ett bredare resultat. Uppsatsen hade också kunnat omfatta de andra sociokulturella grupperna som nämndes ovan för att få ytterligare material.

Eftersom vi inte hittade någon tidigare forskning inom exakt det här området valde vi att utgå ifrån enkät och intervju för att få ett makroperspektiv på ämnet. I en framtida uppsats eller en fortsättning på den här uppsatsen hade vi valt att ta bort enkäten och istället utgå ifrån flera längre djupintervjuer. På det viset hade vi fått en bredare åsiktsbild och fått fler och djupare åsikter att jämföra och analysera – vilket var svårt med korta ja och nej svar.

4 Sammanfattning

Syftet med den här uppsatsen var att ta reda på hur föräldrar med barn i grundskolan ställer sig till ämnet bild. Utifrån rapportens syfte har tre frågeställningar formulerats, dessa frågeställningar ifrågasätter bildämnets status bland föräldrar, föräldrarnas medvetenhet om bildämnets syfte i läroplanen samt föräldrarnas åsikter om bildämnet i förhållande till deras utbildningsbakgrund. För att besvara frågeställningarna, har en kombination av enkätstudier och intervjuer används som metod. Rapportens teoretiska grund utgår från det sociokulturella perspektivet, med fokus på föräldrarnas utbildningsbakgrund som en sociokulturell faktor.

Svaren på frågeställningarna blev att föräldrar hade till majoritet en positiv inställning till bild samt att deras barn vill läsa ett estetiskt program på gymnasiet. Däremot saknade de intervjuade informanterna kunskap om bildämnet syfte. Det krävs mera forskning för att kunna säga att föräldrarnas utbildningsbakgrund har en tydlig koppling till deras inställning till bildämnet.

Under kapitlet *tidigare forskning* visade ett bredare perspektiv på bildämnet då ämnet granskades ur ett historiskt perspektiv. Dagens konceptioner om bildämnet verkar ha en koppling med fria metodikens perspektiv på bildämnet som är mer psykologisk och ser ämnet som något terapeutiskt. Under tidigare forskning kapitlet berörs även bildämnet genom dagens läroplan (Lgr 22) som används som en utgångspunkt för bildämnets syfte och stoffurval idag.

Uppsatsens resultat grundade sig i empirin som omfattar 103 enkätsvar och tre intervjuer med okända individer som har barn i grundskolan. Resultatet visade att en svag majoritet av föräldrarna som ställde sig positivt till bildämnet också hade utbildning på högskolenivå. De föräldrar som själva inte tyckte om bild i grundskolan eller ställde sig emot ämnet saknade till viss del högskoleutbildning eller var i de flesta fall utbildade inom naturvetenskapliga områden (sjuksköterska, läkare).

5 Referenser

5.1 Trycka källor:

Ahrne, Göran, och Peter Svensson. *Handbok I Kvalitativa Metoder*. Stockholm: Liber, 2022.

Bell, Judith, Stephen Waters, and Björn Nilsson. *Introduktion till Forskningsmetodik*. 5. Uppl.. ed. Lund: Studentlitteratur, 2016.

Löfstedt, Ulla. *Barns Bildskapande : Teoretiska Perspektiv Och Didaktiska Konsekvenser*. Jönköping: Jönköping U, 2004.

Lind, Ulla, Hasselberg, Kersti & Kühllhorn, Britt-Marie (red.) (1992), *Tidsbilder: perspektiv på skola och bildskapande under 150 år*. Stockholm: Utbildningsradion.

Linde, Göran (2012), *Det ska ni veta!: en introduktion till läroplansteori!*. 3., [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur.

Säljö, Roger. *Lärande : en introduktion till perspektiv och metaforer*. (2015) Malmö: Gleerups.

Skolverket 2022. "Bild". *I Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet. Lgr 22*. Stockholm: Norstedts Juridik.

5.2 Otryckta källor:

Professionalisering av estetiska ämnen – några problem och förslag Anders Marner
Institutionen för estetiska ämnen, Lärarutbildningen, Umeå universitet 2006
<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:154550/fulltext01.pdf>

Antagning (u.å) Antagning. <https://www.antagning.se/sv/betyg-och-behorighet/gymnasieskolan/gymnasieexamen-2014-och-framat/rakna-ut-ditt-meritvarde/> [2022-11-29]

Skolverket (u.å) Skolverket. <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/antagning-till-gymnasieskolan> [2022-11-29]

Statistikmyndigheten.(u.å) Socioekonomisk indelning (SEI)

<https://www.scb.se/dokumentation/klassifikationer-och-standarder/socioekonomisk-indelning-sei/> [2023-01-12]

Sveriges Television. Här är de vanligaste fördomarna om esteter (2017)

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/fa-soker-till-estetlinjen-har-ar-fordomarna-om-esteter> [2023-01-25]

Skolverket (u.å) Skolverket. <https://www.skolverket.se/for-dig-som-.../elev-eller-foralder/skolans-organisation/vem-har-ansvar-for-skolans-olika-delar#:~:text=Riksdagen%20och%20regeringen%20best%C3%A4mmer%20vad,skola%20i%20skolan.> [2023-01-31]

Tre anonyma intervjuade

Enkät svar från följande enkät: <https://forms.gle/w8iaE9B2BDTMYAxn6>

Bilaga 1

Intervjufrågor

- Ålder och könsidentitet?
- Utbildning och jobb?
- Vilket tycker du är det viktigaste ämnet i grundskolan?
- Vad tycker du om bildämnet (viktigt? Oviktigt?)
- Tyckte du om bild när du gick i skolan?
- Varför tror du eleverna läser bild? (syftet med ämnet sedan jämföra med läroplan)
- Vad hade du tyckt om att ditt barn skulle vilja läsa ett estetiskt program på gymnasiet?